

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра Публічного управління та адміністрування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Державне регулювання розвитком сільських територій
(вибірковий)

Спеціальність	Д 4 «Публічне управління та адміністрування»
Освітня програма	«Публічне управління та адміністрування»
Рівень вищої освіти	2 (магістерський) рівень вищої освіти

Суми – 2025

Розробник: С.Поліс

Надія СТОВОЛОС, к.е.н., доцент кафедри
публічного управління та адміністрування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Публічного</u> <u>управління та</u> <u>адміністрування</u> (назва кафедри)	Протокол № 20 від 03.06. 2025 р.
	Завідувач кафедри  (підпис) <u>Аліна БРИЧКО</u> (прізвище, ініціали)

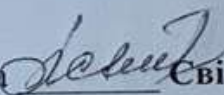
Погоджено:

Гарант освітньої програми



Олена СЛАВКОВА

Декан факультету, де реалізується освітня програма

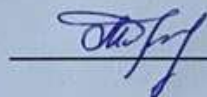


Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму надали:



Олена СЛАВКОВА



Аліна БРИЧКО

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Н.Пар Надія Парамік

Зареєстровано в електронній базі: дата: « 17 » 06 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Державне регулювання розвитком сільських територій		
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра Публічного управління та адміністрування		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	ОП- Публічне управління та адміністрування Спеціальність – D 4 «Публічне управління та адміністрування»		
6.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається на протязі 1 навчального року в I семестрі		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	
			Лабораторні	
	V семестр	6	6	-
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Славкова Олена Павлівна		
11.1	Контактна інформація	Д.е.н., професор кафедри публічного управління та адміністрування, кабінет 310 е факультету економіки та менеджменту Ел. адреса: olena.slavkova.snau@gmail.com		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Поглиблення процесів глобалізації економіки, загострення проблем екологічної безпеки, технологічний та інформаційний вибухи у суспільстві зумовлюють необхідність розробки нових інструментів і механізмів забезпечення сталого розвитку сільських територій. Зрозуміло, що саме територіальні громади мають отримати адекватні інструменти реагування на зміни як глобального, так і регіонального характеру, зокрема в контексті соціальноекономічних перетворень у самій громаді. До ефективних інструментів реагування на зміни, впорядкування їх позитивного та негативного впливу на життєдіяльність територіальної громади і забезпечення сталої динаміки підвищення якості життя громадян належить стратегічне планування розвитку територіальної громади, яке лише починає впроваджуватись у практику державного управління.		
12.	Мета освітнього компонента	Метою навчальної дисципліни – опанування студентами теоретичних і практичних знань з питань державного управління розвитком сільських територій та набуття практичних умінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в регулюванні сільськими територіями		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1.Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: державне управління, державна політика. 2.Освітній компонент є основою для: написання кваліфікаційної роботи		
14.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних завдань та екзаменаційної роботи студент повинен дотримуватися правил академічної доброчесності. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та		

		має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
15.	Ключові слова	Державне управління, державне регулювання, розвиток, території, сільські території, методи, принципи, економічний розвиток, соціальний розвиток, екологічний розвиток, форму управління

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹		Як оцінюється РНД
	ПРН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, економічні та соціальні наслідки варіантів рішень.	ПРН 14. Уміти критично осмислювати проблеми соціального характеру та розв'язувати складні завдання у сфері публічного управління	
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати чинну нормативно-правову базу, враховуючи зміни в ній, а також сучасні підходи щодо державного управління розвитком сільських територій; усвідомлювати необхідність орієнтувати діяльність виробничої й соціальної сфери міста на споживача та його потреби; практичне застосування сучасних методів управління функціонуванням та розвитком сільської економіки в ринкових умовах; визначити основні напрями удосконалення організаційно-економічних механізмів забезпечення охорони довкілля.	x		Тести множинного вибору
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде висловлювати й обґрунтовувати власну позицію стосовно подій і явищ суспільного життя на основі логічного аналізу соціально-економічних процесів та чинників, що впливають на них; знати категорії й форми інституту партнерства між владою та недержавним сектором, пов'язані з наданням громадських послуг; принципи	x	x	Тести множинного вибору

формування доходів та видатків місцевого бюджету, сучасні механізми і методи залучення кредитних та інвестиційних ресурсів в економіку міста; механізми реалізації державної регуляторної політики.			
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде уміти: визначати оптимальні напрями розвитку інфраструктури, впроваджувати нові підходи до її удосконалення, а також стратегічні цілі комплексного розвитку поселень, спрямовані на підвищення рівня та якості життя населення і вирішення поточних завдань щодо їх досягнення; розробляти пропозиції щодо поліпшення функціонування об'єктів виробничого та соціального призначення на основі аналізу діяльності відповідної системи; реалізовувати системний підхід до визначення стратегії розвитку інфраструктури сільських територій.	x		Тести множинного вибору
ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде демонструвати здатність забезпечувати ефективне регулювання економічних відносин, що виникають у процесі функціонування галузей економіки; розробляти механізми взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у процесі управління розвитком сільських територій.	x	x	Тести множинного вибору, розрахункові завдання,

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.	

Тема 1. Методи й принципи державного управління розвитком сільськими територіями. 1. Основні терміни й поняття державного управління. 2. Визначення об'єкта й суб'єкта управління в сфері розвитку сільських територій. 3. Визначення управління як процесу в розвитку сільських територій.	2	2		34	1,5,9
Тема 2. Вивчення принципів і функцій державного управління розвитком сільськими територіями. 1. Класифікація основних проблем розвитку сільських територій. 2. Нормативне забезпечення розвитком сільських територій. 3. Шляхи вирішення проблем розвитку сільських територій та наслідки пов'язані з ними	2	2		35	2,4,6
Тема 3. Державне управління в сфері економічного розвитку. 1. Економічний розвиток сільських територій 2. Підприємництво на сільських територіях 3. Основні напрямки аграрної політики в розвитку сільських територій. 4. Питання державного управління в сфері економічного розвитку	1	1		35	5,8,9
Тема 4. Державне управління в сфері соціального та екологічного розвитку. 1. Розвиток системи соціального захисту 2. Розвиток соціальної інфраструктури 3. Екологічний стан сільських територій 4. Питання державного управління в сфері соціального та екологічного розвитку	1	1		34	2,5,10
Всього за семестр	6	6	0	138	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу
ДРН 2.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до представлення практичних завдань;
ДРН 3.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до представлення практичних завдань;
ДРН 4.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до представлення практичних завдань;

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	ІРЗ 1(індивідуальне розрахункове завдання)	10/10%	До 7 тижня
2.	ІРЗ 2(індивідуальне розрахункове завдання)	10/10%	До 13 тижня
3.	Тестування	80/80%	Протягом семестру

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
ІРЗ 1	<5 балів	5-6	7-8	9-10
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні
ІРЗ 2	<5 балів	5-6	7-8	9-10
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в (Kahoot)	По закінченню кожної теми
2	Заповнення відомостей самооцінювання	По закінченню відповідної теми
3	Письмовий зворотний зв'язок на есе	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІРЗ	Під час виконання ІРЗ

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно добре задовільно	зараховано
82-89		
75-81		
69-74		
60-68	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59		
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна література

1. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів : Постанова Верховної Ради України від 24 грудня 1999 р. № 1359-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14> (дата звернення: 12.06.24 р.)
2. Про схвалення Концепції розвитку сільських територій : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 995-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80> (дата звернення: 12.06.24 р.)
3. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 р. : Проект Закону України від 07.08.2018 р. № 9015. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH6YF00A.html (дата звернення: 12.06.24 р.)
4. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 16.06.2005 р. № 2657- IV (ред. від 27.02.2020 р., підстава – 465-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15> (дата звернення: 12.06.24 р.)
5. Корінець Р. Сільський розвиток. Посібник для фахівців з аграрного та сільського розвитку територіальних громад. Видавець і виготовлювач: ФОП Лопатіна О. О. 2023. 157 с.
6. Лазарева О. В. Соціально-економічний розвиток сільських територій : навч. посіб. / О. В. Лазарева. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 128 с.
7. Харченко Т.О. Державне регулювання сталого розвитку аграрного сектора економіки України: теоретико-методологічні підходи: монографія. Суми : видавнично-виробниче підприємство «Мрія», 2023. 360 с
8. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Гринчук Н. М., Колтун В. С., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, В. С. Колтун, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] К. : 2017. 129 с.
9. Розвиток сільських територій. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/rozvitok-silskih-teritoriy/> (дата звернення: 12.06.24 р.)
10. Термоса І.О. Сутність сталого розвитку та його особливості в контексті сільських територій. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 19. С. 33–37.

Методичне забезпечення

1. Державне управління розвитком сільських територій. Конспект лекцій для студентів 1-2 м курсу спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування. Суми, СНАУ, 2023. 148 с.
2. Державне управління розвитком сільських територій.. Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для студентів 1-2 м курсу спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування.. Суми, СНАУ, 2023. 39 с.
3. Державне управління розвитком сільських територій. Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення дисципліни для студентів 1-2 м курсу спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування.. Суми, СНАУ, 2023. 52 с.
4. Е – курс «Аграрна політика» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5076>

Допоміжна література

11. Харченко, Т. Особливості державного регулювання сталого розвитку аграрного сектору: міжнародний досвід. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*, 2022. (4), 142-152
12. Гадзало Я.М., Лузан Ю.Я. Удосконалення державного управління розвитком аграрного сектору економіки та сільських територій України. *Економіка АПК*. 2020. № 11 С. 6-12
13. Островський І. А., Гармаш А. С. Децентралізація як стратегічний напрямок розвитку економіки України. *Інтернет-конференція ХНУМГ ім. О. М. Бекетова «Економіко-правові аспекти державно-приватного партнерства в умовах децентралізації економіки України»*. 2017. URL: <http://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/1512> (дата звернення: 22.06.22 р.)
14. Грищенко І. М. Аналіз державної політики у сфері розвитку сільських територій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 1. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1364> (дата звернення: 12.06.24 р.)

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

15. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.zakon.rada.gov.ua.
16. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
17. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.

18. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. URL: <http://mon.gov.ua>.
19. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>.
20. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича. URL: <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>.
21. Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua>.
22. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL: <http://guds.gov.ua/govservice/control/uk/index>.
23. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
24. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. URL: <http://profy.nplu.org/lsite/fi>.